

**Світлана Олександрівна
Черенько**

ПРОФЕСОР С. О. ЧЕРЕНЬКО
(1961–2015)

Світлана Олександрівна Черенько народилася 17 січня 1961 року у великій родині у м. Ірпінь Київської області України. Вона була наймолодшою і найулюбленішою донькою. Ще із шкільних років проявила себе як активна, допитлива особистість із любов'ю до книг, та закінчила школу із відзнакою. З дитинства полюбивши біологію, Світлана мріяла про медичну або біологічну освіту, працювала із задоволенням в оранжереї, квіти залишалися її пристрастю все життя. Дивовижний факт, але настільною, зачитаною, книгою, яка невідомо як потрапила до рук допитливої дівчинки-підлітка, було науково-популярне видання «Подорож в країну мікробів» словацького вченого В. Бетіна. Цій книзі судилося стати пророкою — Світлана не тільки обрала професію лікаря і поступила в Київський медичний інститут, а й пов'язала свою кар'єру з лікуванням тяжких інфекційних захворювань — мультирезистентного туберкульозу та ВІЛ/СНІДу. Роки навчання в медичному інституті (1978-1985), який також закінчила з відзнакою, були радісними і насиченими, повними як напруженого навчання, так і спілкуванням з друзями, починаннями, відкриттями, любові.

Першим і постійним місцем роботи на всі 30 наступних років для Світлани Олександрівни була ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології імені Ф. Г. Яновського НАМНУ», де нею пройдений шлях від молодшого наукового співробітника до керівника відділу хіміорезистентного туберкульозу. У 1989 р захистила кандидатську дисертацію на тему «Шляхи покращання лікування та диспансерного спостереження хворих на туберкульоз легень із супутнім цукровим діабетом», у 2001 році — докторську «Антимікобактеріальна терапія хворих на мультирезистентний туберкульоз легень», отримала звання професора. Була автором проектів та керівником 4-х завершених науково-дослідних робіт по туберкульозу та ТБ/ВІЛ, під її керівництвом запланована нова НДР. Світлана Олександрівна за короткий час стала засновником наукової школи учнів і послідовників. Під її керівництвом захищено 10 кандидатських і 1 докторська, виконуються 4 кандидатських та 1 докторська дисертації. З усіма своїми учнями вона завжди підтримувала душевні стосунки, нікого не залишала на самоті з труднощами духовних буднів, а у разі виникнення різних життєвих обставин, завжди підтримувала порадою, добрим словом. Також була лікарем від Бога: до неї йшов нескінченний потік хворих з усієї країни із самими складними формами туберкульозу, і як би вона не була зайнята, знаходила час для кожного з них.

Обсяг роботи у Світлани Олександрівни не обмежувався інститутом: багато років була членом міжнародних експертних груп з питань туберкульозу, членом Європейського респіраторного товариства, національним експертом ВООЗ. Виступала на міжнародних конгресах та конференціях як доповідач та керівник секцій, публікувалась в міжнародних виданнях. Завжди була ключовою фігурою у формуванні Національної політики у сфері туберкульозу: з 2009 по 2011 рр. очолювала «Державний комітет з питань протидії з

ВІЛ/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням»; була Національним експертом в Україні з питань туберкульозу та ТБ/ВІЛ, основним автором усіх нормативних документів МОЗ по туберкульозу та ТБ/ВІЛ. Співпрацювала з різними міжнародними організаціями, була основним консультантом по туберкульозу в різних проектах. Брала участь у навчанні спеціалістів різних рівнів: читала виїзні лекції для лікарів у регіонах, багато років проводила навчання лікарів у складі різних навчальних програм по туберкульозу та ТБ/ВІЛ. Вела активне громадське життя: постійні виступи на телебаченні, по радіо, статті у науково-популярних журналах, спілкування з громадськими організаціями — були невід'ємною частиною її вкладу у боротьбу з туберкульозом.

У той же час їй вдавалося поєднувати напружену працю практичного лікаря та провідного науковця країни із турботою про улюблену сім'ю. Світлана Олександрівна була прикладом справжньої самовідданої материнської любові, була для своїх двох дітей не тільки мамою, але і щирим другом. Окрім інших своїх талантів, з дитинства любила та вміла добре готувати, найкращим святом для неї були сумісні звані вечери зі своєю родиною, дітьми, онучками.

Не дивлячись на напружений графік роботи та турботу про родину, знаходила час на себе та дуже любила подорожі, мистецтво, літературу, музику, фільми. Вона була знавцем всіх новинок і тенденцій, побувала практично у всіх музеях світу, цікавилась живописом, знала головні арії відомих опер, та увесь час мала бажання отримувати нові знання та враження. У той же час вона була щедрою людиною і передавала свої знання близьким людям і співробітникам. Любила спорт: велосипед, плавання, гірські лижі, туристичні походи — все це було частиною її життя. Світлана Олександрівна була привабливою, елегантною та витонченою жінкою: мала вроджений смак до гарного вбрання та прикрас. Навіть у радянські часи тотального дефіциту при обмеженому сімейному бюджеті у ті роки, навчилася шити та в'язати, що дозволяло їй завжди виглядати ефектно.

Різноманітна, цікава, всебічно розвинена, з гострим почуттям гумору — вона любила життя, дарувала свою любов усім, хто її оточував. Таких людей називають самородками, невідомо як і звідки вони з'являються на Землі. Вони живуть з випереджаючою швидкістю, не залишаючи іншим навіть шансів зрозуміти, звідки береться їх енергія і таланти. Досягаючи вершин, вони просто відлітають до зірок, тому що тут ними вже все зроблено. Залишатися на місці, повторюватися або відступати назад вони не можуть. Серце Світлани Олександрівни було відкрите світу і дарувало любов, але воно вимагало такої ж віддачі всіх оточуючих, ніби потребувало не кисню, а тільки любові. Воно перестало битися 3 грудня 2015 року... Пам'ятати її будуть всі, хто хоч раз підходив на відстань магнетичного тяжіння її краси, душі і розуму.

Світла пам'ять Світлані Олександрівні Черенько.

*Співробітники Національного інституту фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України
Правління Асоціації фтизіатрів і пульмонологів України
Редакційна колегія "Українського пульмонологічного журналу"*